

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.23.0326.N

Y. V. D. A.,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. B■■■■ V■■■■, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 2000 Antwerpen, ■■■■■, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

A. V. D. A.,

verweerster,

vertegenwoordigd door mr. C■■■■ De B■■■, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1150 Sint-Pieters-Woluwe, ■■■■■ waar de verweerster woonplaats kiest,

mede inzake

A. L., gerechtsdeurwaarder, in zijn hoedanigheid van sekwester, daartoe aangewezen door de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, bij beschikking van 13 april 2022,
tot bindendverklaring van het arrest opgeroepen partij.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Gent van 11 mei 2023.

Advocaat-generaal met opdracht Frederic Vroman heeft op 27 november 2024 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer S■■■ M■■■■■■■■■ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal S■■■ R■■■■■■■■■ heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDELEN

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, twee middelen aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Eerste middel in zijn geheel

1. Uit de artikelen 1207 tot en met 1224 Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing vóór en na de wijziging ervan bij de wet van 13 augustus 2011, en de centrale rol van de notaris als notaris-vereffenaar in een gerechtelijke vereffening-verdeling, volgt dat geschillen die verband houden met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling in de regel enkel in het raam van de gerechtelijke vereffening-verdeling kunnen worden aangebracht en enkel door de notaris-vereffenaar door de neerlegging van een proces-verbaal van bezwaren bij de vereffening-rechter kunnen worden aanhangig gemaakt. Deelgenoten kunnen bijgevolg, in de regel, geen geschillen met betrekking tot de notariële

werkzaamheden tot vereffening-verdeling rechtstreeks bij de vereffening-rechter aanhangig maken.

2. Krachtens artikel 1210 Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing vóór de wet van 13 augustus 2011, kan de vereffening-rechter, op vordering van een deelgenoot, een notaris aanwijzen met het oog op beheer van het onverdeelde vermogen.

Krachtens artikel 1212 Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing na de wet van 13 augustus 2011, kan de vereffening-rechter, in elke stand van het geding, op vordering van een deelgenoot of de notaris-vereffenaar middels een gewoon schriftelijk verzoek aan de vereffening-rechter, een beheerder aanwijzen met het oog op beheer van het onverdeelde vermogen.

3. Voormelde regel en bepalingen sluiten niet uit dat een deelgenoot, in geval van spoedeisendheid in de zin van artikel 584, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek en volstreckte noodzakelijkheid in de zin van artikel 584, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek, zich bij eenzijdig verzoekschrift rechtstreeks wendt tot de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg met het oog op een kortgedingmaatregel dan wel de aanstelling van een sekwester in de zin van artikel 1961, 2°, Oud Burgerlijk Wetboek *juncto* de artikelen 584, vijfde lid, 1°, en 585, 1°, Gerechtelijk Wetboek.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het naar recht.

4. De aanstelling van een sekwester is een bewarende en voorlopige maatregel. De rechter oordeelt in feite of het opportuun of wenselijk is om een sekwester aan te stellen in de gevallen waarin dit wettelijk mogelijk is.

5. Krachtens artikel 584, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek doet de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, in gevallen die hij spoedeisend acht, bij voorraad uitspraak in alle zaken, behalve die welke de wet aan de rechterlijke macht onttrekt.

Krachtens artikel 584, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek wordt de zaak, als deze behoort tot de bevoegdheid van de familierechtbank, enkel in geval van volstreckte noodzakelijkheid bij de voorzitter aanhangig gemaakt.

Krachtens artikel 584, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek wordt de zaak in geval van volstreckte noodzakelijkheid voor de voorzitter aanhangig gemaakt bij verzoekschrift.

Het in voormelde bepaling bedoelde verzoekschrift is het eenzijdig verzoekschrift in de zin van de artikelen 1026 en volgende Gerechtelijk Wetboek.

6. Een zaak is spoedeisend wanneer een onmiddellijke beslissing wenselijk is om schade van een bepaalde omvang of ernstige ongemakken te voorkomen.

De kortgedingrechter beschikt dienaangaande over een ruime feitelijke beoordelingsmacht en, in de juiste mate, over de grootste vrijheid.

7. Er is volstrekte noodzakelijkheid in de zin van artikel 584, tweede en vierde lid, Gerechtelijk Wetboek wanneer er uitzonderlijke omstandigheden zijn die verantwoorden dat in de beginfase van de procedure afbreuk wordt gedaan aan het recht op tegenspraak. Dit is het geval wanneer te vrezen valt dat de gevorderde maatregelen die redelijk en proportioneel zijn, anders zonder voorwerp zouden worden of hun doeltreffendheid zouden verliezen of ingeval zij gericht zijn tegen een onbekende of niet-geïdentificeerde partij. De rechter houdt hierbij rekening met de gerechtvaardigde belangen van de respectieve partijen.

De rechter beoordeelt in feite of er volstrekte noodzakelijkheid is in de zin van artikel 584, tweede en vierde lid, Gerechtelijk Wetboek, voor zover hij het wettelijk begrip '*volstrekte noodzakelijkheid*' niet miskent.

8. De appelrechters stellen vast dat:

- de eiser op 4 oktober 1984 werd aangeduid als bewaarnemer van alle geïnventariseerde goederen die deel uitmaakten van de verschillende onverdeeldheden tussen de partijen en die zich bevonden in zijn toenmalige verblijfplaats;
- de eiser op 5 mei 2015 een overeenkomst sloot met een transportfirma voor de huur van een parkeerplaats voor vier opleggers, waarbij werd bedongen dat, in geval van huurachterstallen voor meer dan zes maanden, de verhuurder de overeenkomst kon opzeggen en de inboedel kon verkopen om de achterstallige huur te recupereren;
- de eiser bij een strafrechtelijk verhoor op 3 december 2016 aan de verbalisanten onder meer verklaarde dat zijn goederen bij zijn verhuis uit zijn verblijfplaats werden opgeslagen in een container en hij niet wenste te vermelden waar die container staat;

- de verweerster op 28 februari 2019 klacht met burgerlijkepartijstelling neerlegde bij de onderzoeksrechter te Brugge, waarbij zij onder meer verduistering van goederen in de vereffening-verdeling aan de eiser verweet;
- in het kader van dit strafonderzoek zes containers in eigendom van of gehuurd door de eiser in beslag werden genomen, waarvan de inhoud nooit werd geïnventariseerd;
- de verhuurder in het raam van dit strafonderzoek liet weten dat de achterstallige huur voor de bedoelde parkeerplaatsen 9.600 euro bedroeg en dat het belangrijk was dat de zes containers zouden worden weggehaald, gelet op een recent gesloten overeenkomst met een derde onderneming;
- de eiser meermaals heeft gepoogd het beslag te doen lichten en de containers te laten ontzegelen, doch zonder succes, onder meer omdat (1) de in beslag genomen goederen volgens de kamer van inbeschuldigingstelling leken te behoren tot de in het raam van de lopende vereffening-verdeling geïnventariseerde goederen, (2) de eiser zelf aangaf dat verschillende goederen aan derden toebehoren, zonder evenwel aan te geven welke goederen van wie zijn en (3) de eiser evenmin tegemoetkwam aan de door de kamer van inbeschuldigingstelling gedane suggestie om een lijst op te stellen van de documenten en stukken die zich in deze containers zouden bevinden en die hij noodzakelijk acht om zijn verdediging waar te nemen in het kader van de procedures tot vereffening-verdeling;
- de raadkamer bij definitieve beschikking van 30 maart 2022 besliste tot buitenvervolginstelling;
- de eiser ter terechtzitting bevestigde dat de huurgelden voor de containers tot op heden niet zijn betaald, terwijl hij niet betwistte dat er mogelijk goederen inzake de te vereffenen boedels in de containers zitten.

9. Op grond van deze vaststellingen met betrekking tot een geschil dat verband houdt met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling oordelen de appelrechters dat:

- de eerste rechter terecht de hoogdringendheid heeft aanvaard en het sekwester heeft bevolen, aangezien (1) de inhoud van de zes containers onbekend was en bleef, (2) door de beslissing van de raadkamer een einde was gekomen aan het

strafrechtelijke onderzoek en (3) het strafrechtelijke beslag en de huur van de opslagplaats was beëindigd;

- er uitzonderlijke omstandigheden waren die de toepassing van artikel 584, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek rechtvaardigden;
- de mogelijkheid tot het voeren van tegenspraak hier immers tot gevolg zou hebben dat niet meer op nuttige wijze over de gevraagde maatregel zou kunnen worden beslist omdat de eiser op het gevorderde zou kunnen hebben anticiperen;
- anders dan de eiser stelt, een eenvoudig briefje van de advocaten van de verweerster aan het openbaar ministerie niet zou volstaan om deze te laten afzien van het vrijgeven van goederen na het beëindigde strafonderzoek;
- sprake is van een dreigende schending van een ernstig recht van de verweerster, aangezien voormelde elementen afdoende aannemelijk maken dat zich in de containers stukken bevinden waarop de verweerster ook aanspraken kan laten gelden, zoals ook de eiser ter terechtzitting niet heeft betwist;
- de aanwijzing van een sekwester als bewarende maatregel in het kader van de betwistingen en belangentegenstellingen tussen de eiser en de verweerster nuttig voorkomt tot behoud van de bedoelde zaken en/of tot bescherming van de bedreigde eigendomsrechten/aanspraken van de verweerster en, anders dan de eiser voorhoudt, niet disproportioneel of onevenredig is;
- welke goederen aan wie of welke boedel toebehoren, betwist is of nog niet is uitgeklaard;
- anders dan de eiser stelt, wat bij wie is terechtgekomen na een verkoop van de bedoelde onroerende goederen niet zo zuiver is en ook omtrent de tussenkomsten van nader genoemde personen de eiser onvoldoende klaarheid biedt.

10. Met deze redenen verwerpen en beantwoorden de appelrechters het verweer van de eiser dat de zaak niet spoedeisend is, zonder dat zij dienden te antwoorden op elk afzonderlijk argument tot staving van dat verweer.

In zoverre kan het onderdeel niet worden aangenomen.

11. Met voormelde redenen sluiten de appelrechters uit dat de verweerster in het kader van de procedure tot vereffening-verdeling, desnoods anticipatief, aan de notaris diende te vragen om de nodige maatregelen te nemen, zoals de aanstelling

van een beheerder van de containers bij de afloop van het strafrechtelijke onderzoek en het strafrechtelijke beslag, gelet op de spoedeisendheid en de volstreekte noodzakelijkheid, en verantwoordend zij naar recht hun beslissing dat, in afwijking van de in ro 1 vermelde regel en de in ro 2 vermelde bepalingen, de verweerster als deelgenoot, omwille van spoedeisendheid en volstreekte noodzakelijkheid, zich bij eenzijdig verzoekschrift rechtstreeks kon wenden tot de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg met het oog op aanstelling van een sekwester.

In zoverre kan het onderdeel evenmin worden aangenomen.

12. Met voormelde redenen verantwoordend de appelrechters bovendien naar recht hun beslissing tot aanstelling van een sekwester met de nader omschreven opdracht, zonder dat zij daarom verplicht waren om aan deze kortgedingmaatregel een termijn te koppelen. Het gebrek aan een termijn doet als zodanig geen afbreuk aan het voorlopige karakter ervan.

In zoverre kan het onderdeel evenmin worden aangenomen.

Tweede middel

Eerste onderdeel

13. Artikel 1022, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek bepaalt: “*Indien de in het ongelijk gestelde partij van de tweedelijns juridische bijstand geniet, wordt de rechtsplegingsvergoeding vastgelegd op het door de Koning vastgestelde minimum, tenzij in geval van een kennelijk onredelijke situatie. Wat dit punt betreft, omkleedt de rechter zijn beslissing tot verlaging met redenen.*”

14. Bij appelconclusie voerde de eiser aan dat:

- hij reeds in eerste aanleg het bewijs heeft bijgebracht dat hij tweedelijns juridische bijstand genoot, zodat de eerste rechter de rechtsplegingsvergoeding te zijnen laste op het minimumbedrag had moeten bepalen;
- hij daartoe de bijkomende stukken C7 tot C9 neerlegt.

15. Wat betreft de gedingkosten in eerste aanleg richten de appelrechters zich naar de beslissing van de eerste rechter om als rechtsplegingsvergoeding ten laste van de eiser het basisbedrag van 1.680 euro toe te kennen, aangezien de eiser *“geen vermindering [vraagt] van de door de verweester gevorderde rechtsplegingsvergoeding, terwijl uit niets blijkt dat de eiser tweedelijns juridische bijstand geniet”*.

16. Wat betreft de gedingkosten in hoger beroep oordelen de appelrechters vervolgens dat:

- de eiser als de hoofdzakelijk in het ongelijk gestelde partij dient te worden verwezen in de gedingkosten in hoger beroep, waaronder de rechtsplegingsvergoeding;
- de verweester de hoofdzakelijk in het gelijk gestelde partij met een advocaat is, zodat alleen voor haar een rechtsplegingsvergoeding moet worden bepaald;
- de bedoelde vordering niet in geld waardeerbaar is;
- in dat geval het toepasselijke geïndexeerde basisbedrag 1.800 euro is;
- het hof van beroep zich richt naar dit basisbedrag, zonder redenen te zien in de zin van artikel 1022, derde lid, Gerechtelijk Wetboek om ervan af te wijken;
- de door de eiser bijgebrachte stukken niet volstaan om in onderhavige procedure de door hem verschuldigde rechtsplegingsvergoeding te herleiden tot het minimum;
- de voorliggende stukken slaan op andere procedures en/of niet voldoende recent zijn.

17. De appelrechters die aldus nalaten concreet na te gaan of de eiser effectief tweedelijns juridische bijstand geniet voor de procedure in eerste aanleg en in hoger beroep, zodat de rechtsplegingsvergoeding voor deze procedure dient te worden bepaald op het minimumbedrag, tenzij in geval van een kennelijk onredelijke situatie, schenden artikel 1022, vierde lid, Gerechtelijk Wetboek.

Het onderdeel is gegrond.

Overige grieven

18. De overige grieven kunnen niet leiden tot ruimere cassatie.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre dit uitspraak doet over de rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg en in hoger beroep.

Verklaart dit arrest bindend ten aanzien van de tot bindendverklaring van het arrest opgeroepen partij.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Antwerpen.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit sectievoorzitter G■■■ J■■■, als voorzitter, en de raadsheren B■■■ W■■■, I■■■ C■■■, S■■■ M■■■ en M■■■ G■■■ en in openbare rechtszitting van 3 januari 2025 uitgesproken door sectievoorzitter G■■■ J■■■, in aanwezigheid van advocaat-generaal S■■■ R■■■, met bijstand van griffier W■■■ V■■■.

W. V [REDACTED]

M. G [REDACTED]

S. M [REDACTED]

I. C [REDACTED]

B. W [REDACTED]

G. J [REDACTED]

VOORZIENING IN CASSATIE

VOOR: de heer V. D. A., Y.,

eiser tot cassatie,

bijgestaan en vertegenwoordigd door ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie B■■■■ V■■■■■■■■■■, met kantoor te 2000 Antwerpen, ■■■■■■■■■■, bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan,

TEGEN: mevrouw V. D. A., A.,

verweerster in cassatie,

EN INZAKE :

de heer L., A., gerechtsdeurwaarder, in zijn hoedanigheid van sekwester, daartoe aangewezen door de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, bij beschikking van 13 april 2022,

tot bindendverklaring van het arrest opgeroepen partij,

*

* * *

NIET VERBERGDE KOPIE

Aan mevrouw de Eerste Voorzitter en de heer Voorzitter van het Hof van Cassatie,

Aan de Dames en Heren Raadsheren in het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Dames en Heren,

Eiser heeft de eer een arrest aan uw beoordeling voor te leggen dat op tegenspraak tussen de partijen op 11 mei 2023 werd uitgesproken door de elfde kamer van het hof van beroep te Gent (2022/RK/22).

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

1. Eiser en verweerster zijn de kinderen van C. V. D. A. en I. S.. Vader is overleden op 10 december 1974.

Bij exploit van 12 juni 1981 dagvaardde eiser zijn moeder en verweerster tot uitoonverdeeldheidtrekking inzake zowel de huwelijksgemeenschap en de nalatenschap van vader als de andere onverdeeldheden die tussen partijen bestonden.

Bij vonnis van 13 januari 1984 besliste de vijfde kamer van rechtbank van eerste aanleg te Brugge tot de gerechtelijke vereffening-verdeling, zoals gevorderd.

De moeder van partijen is overleden op 11 maart 2012. Haar nalatenschap werd onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaard door verweerster.

Bij exploit van 7 oktober 2013 vorderde eiser de vereffening-verdeling van de nalatenschap van de moeder van partijen. Bij vonnis van 6 februari 2014 werd de vereffening-verdeling bevolen.

Op 28 februari 2019 legde verweerster klacht met burgerlijke partijstelling neer bij de onderzoeksrechter te Brugge tegen eiser en onbekenden. Er werd eiser onder meer verduistering van goederen in de vereffening-verdeling verweten. In het kader van dit strafonderzoek werden zes containers die door eiser werden gehuurd inbeslaggenomen. Deze containers zouden goederen bevatten die behoren tot de geïnventariseerde goederen in het kader van de lopende procedure betreffende de

vereffening en verdeling. Dit werd evenwel betwist door eiser die aanvoerde dat deze goederen aan derden toebehoren.

Bij beschikking van 30 maart 2022 besliste de raadkamer tot de buitenvervolginstelling.

2. Bij eenzijdig verzoekschrift van 12 april 2022 vroeg verweerster dat een gerechtelijk sekwester zou worden aangesteld met macht tot i) bewaking en behoud van de inhoud van de zes containers geplaatst op de terreinen van de firma Transport G. en ii) de opmaak van een gerechtelijk inventaris van de inhoud van de containers, zowel wat betreft de roerende goederen als wat betreft alle documenten en bewijsstukken in deze containers.

Bij beschikking van 13 april 2022 verklaarde de voorzitter van rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, het verzoek ontvankelijk en gegrond. Gerechtsdeurwaarder A. L. werd als gerechtelijk sekwester aangesteld met de opdracht zoals gevorderd.

3. Bij gerechtsdeurwaardersexploot van 16 mei 2022 deed eiser derdenverzet tegen de beschikking van 13 april 2022.

Bij vonnis van 26 augustus 2022 werd het derdenverzet ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

4. Eiser stelde hoger beroep in tegen dit vonnis bij verzoekschrift van 19 september 2022.

In het thans voor uw Hof bestreden arrest wordt dit hoger beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

Tegen dit arrest wenst eiser op te komen met het volgende middel tot cassatie.

EERSTE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen

- artikel 149 van de Grondwet,
- artikelen 584, 585, 1207 tot 1224 van het Gerechtelijk Wetboek, de artikelen 1207 tot 1224 in de versie zoals van kracht zowel voor als na de wijziging ervan bij wet van 13 augustus 2011,
- artikel 1961 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Aangevochten beslissing

De appelrechters verklaren het door eiser ingestelde derdenverzet ongegrond en bevestigen de beschikking van de eerste rechter van 13 april 2022 waarbij de tot bindendverklaring van het arrest opgeroepen partij werd aangesteld als sekwester met de volgende opdracht :

- de inhoud van de zes containers, gehuurd door Y. en/of door hem geplaatst op de terreinen van de firma Transport G., (...) te 8000 Brugge, te bewaken en te behouden, van zodra het strafrechtelijk beslag op deze goederen is opgegeven (eventueel na hiertoe de nodige informatie te hebben opgevraagd bij de diensten van het parket West-Vlaanderen, afdeling Brugge, en waarbij verzoekende partij de nodige stukken dient aan te brengen waaruit blijkt dat het strafrechtelijk beslag is opgeheven);
- vervolgens een gerechtelijke inventaris op te maken van de inhoud van deze containers, zowel wat betreft de roerende goederen als wat betreft de documenten en de bewijsstukken zich bevindend in deze containers en een kopie van deze inventaris ook aan de voorzitter in deze procedure over te maken;
- zesmaandelijks verslag te geven omtrent de werkzaamheden van dit mandaat.

De appelrechters beslissen in voormelde zin op grond van de volgende motieven :

“1. De voorliggende stukken/elementen en/of de behandeling van de zaak leren dat:

- * *notaris V. C. op 28 september 1984, 2 oktober 1984 en 4 oktober 1984 de boedelbeschrijving van onder meer de goederen afhangende van het huwelijksvermogen V. D. A.-S. en de nalatenschap van vader V. D. A. verderzet in het onroerend goed alwaar [eiser] verblijft, te Sint-Andries, (...), waarbij bij de vacatie van 4 oktober 1984 [eiser] wordt aangeduid als bewaarnemer voor alle geïnventariseerde goederen die zich bevinden in zijn verblijfplaats aldaar;*
- * *op 16 oktober 1984 notaris V. C. aan moeder S., [verweerster] en [eiser] inzake de geïnventariseerde goederen volgende schattingswaarden laat kennen: eigen goederen van vader: 376.700 BEF, eigen goederen van moeder: 484.400 BEF, goederen van de gemeenschap V. D. A.-S.: 3.509.200 BEF, materiaal, machines en voorraden voor de bouwactiviteit: 6.807.780 BEF, goederen van [verweerster] en [eiser] samen ter gelegenheid van de aankoop van de eigendom aan de (...): 60.300 BEF en het beeld in de hall van de eigendom (...), waarover betwisting: 250.000 BEF;*
- * *[eiser] ter terechtzitting van 16 maart 2023 op vraag van het hof niet wil zeggen wanneer, voor hoeveel en aan wie voormeld beeld, waarover betwisting, is/zou zijn verkocht;*
- * *in maart/april 2013 bij en ten laste van [eiser] beslag wordt gelegd op de roerende goederen in de door hem alsdan gehuurde woning aan de (...) te Sint-Andries, waarna de in beslag genomen goederen onderhands worden verkocht voor de prijs van 10.000,00 euro, welk bedrag aan de gerechtsdeurwaarder wordt betaald door/via de advocaat van [eiser];*
- * *[eiser] bij een verhoor op 3 december 2016 aan de verbalisanten onder meer verklaart dat zijn goederen bij zijn verhuis uit het kasteel aan de (...) (het domein A.) werden opgeslagen in een container en hij niet wenst te vermelden waar die container staat;*
- * *[eiser] op 15 mei 2015 met de NV Internationaal Transport G., vertegenwoordigd door S. G., een overeenkomst 'terbeschikkingstelling van opslagruimte' sluit, waarbij (i) hem een parkeerplaats voor vier opleggers ter beschikking wordt gesteld op het terrein (...) te Brugge, (ii) de terbeschikkingstelling eindigt op 14 mei 2020 doch de overeenkomst jaarlijks stilzwijgend verlengbaar is en (iii) de vergoeding wordt vastgelegd op 165,29 euro meer 21% BTW per maand, waarbij wordt bepaald: 'Indien de gebruiker meer dan 6 maanden achter staat met de huur, kan de dienstverrichter op*

15/5/2020 het contract opzeggen en de boedel verkopen om de achterstallige huur te recupereren';

- * [eiser] ter terechtzitting van 16 maart 2023 bevestigt dat de huurgelden voor de containers tot op heden niet zijn betaald;*
- * [verweester] op 28 februari 2019 klacht met burgerlijke partijstelling neerlegt bij de onderzoeksrechter te Brugge tegen [eiser], A. S. en onbekenden waarbij [eiser] onder meer verduistering van goederen in de vereffening-verdeling wordt verweten;*
- * in het kader van dit strafonderzoek zes containers van/gehuurd door [eiser] in beslag worden genomen, waarbij de inhoud nooit is geïnventariseerd;*
- * S. G. in het kader van dit strafonderzoek op 11 juni 2019 laat weten dat de achterstallige huur voor de bedoelde parkeerplaatsen alsdan 9.600,00 euro bedraagt en hij op 29 januari 2020 verklaart dat (i) hij vermoedt dat één container eigendom van de vennootschap is waarbij hij later specificeert dat het een boxtrailer van het jaar 1989 met reclame van AES betreft, (ii) de verschuldigde huurgelden nog niet zijn betaald, (iii) hij ervan kennis neemt dat hij niet kan overgaan tot boedelverkoop gelet op de inbeslagname en de verzegeling in het raam van het strafonderzoek en (iv) gelet op een recent contract met de firma New Holland het belangrijk is dat de zes containers verdwijnen;*
- * de verbalisanten vaststellen dat (i) voormelde boxtrailer daadwerkelijk op het terrein staat gestald, (ii) dit de meest wind- en waterdichte oplegger is, (iii) de erin bewaarde goederen in betere staat zijn en de kostbaarste zaken betreffen en (iv) in voormelde boxtrailer zich onder meer bevinden: een aantal grote kaders, een piano, meubilair;*
- * [eiser] meermaals poogt het beslag te doen lichten en de containers te laten ontzegelen, doch zonder succes, waarbij de kamer van inbeschuldigingstelling telkens het openbaar ministerie volgt tot afwijzing van het verzoek tot ontzegeling (o.m.) motiverend dat (i) de in beslag genomen zaken, via verzegeling, lijken te behoren tot de geïnventariseerde goederen in het kader van de lopende procedure betreffende de vereffening en verdeling, (ii) [eiser] zelf aangeeft dat verschillende goederen aan derden toebehoren, (iii) [eiser] zelf niet specificeert wat dan wel van wie is, wat [eiser] ondanks de suggestie door de KI in het arrest van 30 maart 2021 nalaat te doen, zodat de opheffing van het beslag de rechten van partijen of derden in het*

gedrang kan brengen en (iv) [eiser] evenmin in enigerlei mate tegemoetkomt aan de reeds eerder door de KI gedane suggestie om een lijst op te stellen van de documenten en stukken die zich in deze containers zouden bevinden en die hij noodzakelijk acht om zijn verdediging waar te nemen in het kader van de vereffening-verdelingsprocedures;

- * de raadkamer bij definitieve beschikking van 30 maart 2022 beslist tot buitenvervolginstelling;*
- * de advocaat van [eiser] ter terechtzitting van 16 maart 2023 zelf verklaart niet te betwisten dat er mogelijk goederen inzake de te vereffenen boedels in de containers zitten.*

2. Gelet op het geheel van de voorliggende stukken/voormelde elementen oordeelt het hof dat de eerste rechter bij het beroepen vonnis terecht (i) hoogdringendheid heeft aanvaard en (ii) ten gronde oordeelt dat eveneens terecht werd ingegaan op de vordering tot aanwijzing van een sekwester, daarbij (o.m.) motiverend als volgt:

- In de omstandigheid dat de inhoud van de geïsoleerde zes containers onbekend was en bleef (er werd in het kader van het strafrechtelijk beslag geen inventaris opgemaakt, terwijl eiser heeft nagelaten om zelf afdoende detail en duidelijkheid te verschaffen over de inhoud (eiser maakt in zijn syntheseconclusie zelf gewag van een 'summiere inventaris')) en door de raadkamer een beschikking tot buitenvervolginstelling en ontslag van verder onderzoek werd gewezen waardoor aan het strafrechtelijk beslag een einde zou komen, werd in de beschikking terecht hoogdringendheid aanvaard en werd eveneens terecht ingegaan op de vordering tot aanstelling van een sekwester;*
- waar de inhoud van de containers onduidelijk was, kon - anders dan eiser beweert - verweerder uiteraard onmogelijk haar 'ogenschijnlijke rechten op de betreffende goederen' aantonen;*
- een inventaris van de inhoud van de containers is anders dan eiser lijkt aan te nemen, uiteraard geen inventaris in het kader van de bevolen vereffeningen-verdelingen.*

Anders dan [eiser] voorhoudt, beletten de lopende vereffeningen-verdelingen tussen [eiser] en [verweerder] niet de aanwijzing van een sekwester door de voorzitter in lijn met artikel 585 Ger.W.

De voorzitter was hiertoe bevoegd. Een inventaris van de inhoud van de containers onderscheidt zich van de reeds bevolen/uitgevoerde inventarissen in het raam van de bedoelde vereffeningen-verdelingen.

Andes dan [eiser] voorhoudt, waren er weldegelijk uitzonderlijke omstandigheden aan de orde die toepassing van artikel 584 Ger.W. rechtvaardigden.

Inzonderheid zou de mogelijkheid tot het voeren van tegenspraak hier tot gevolg hebben gehad dat de gevraagde maatregel niet meer op nuttige wijze kon worden beslist omdat de tegenpartij/[eiser] op het gevorderde zou kunnen hebben anticiperen. [Eiser] stelt het al te eenvoudig voor als zou een eenvoudig briefje van de advocaten van [verweerster] aan de procureur des Konings hebben volstaan om deze te laten afzien van het vrijgeven van de goederen na het beëindigde strafonderzoek.

Daar waar [eiser] [verweerster] vaagheid verwijt, dient hij zoals hiervoor aangegeven de hand in eigen boezem te steken.

Gelet op de rechten van [verweerster] in de bedoelde vereffeningen-verdelingen en gezien de geschetste elementen is er wel degelijk sprake van een dreigende schending van een ernstig recht van [verweerster]. Het geheel van voormelde elementen maakt afdoende aannemelijk dat er zich in de containers stukken/objecten bevinden waarop (ook) [verweerster] (eigendoms)rechten/aanspraken kan laten gelden terwijl een ernstige betwisting voorhanden is. De advocaat van [eiser] verklaart ter terechtzitting van 16 maart 2023 zelf dat er mogelijk goederen inzake de te vereffenen boedels in de containers zitten. [Eiser] laat tot op heden na de evolutie/verklaringen inzake eerst één naar vier en uiteindelijk naar zes containers afdoende te duiden. Als het over de privé-goederen van [eiser] ging, blijkt hij zelf enkel van één container gewag te maken. Intussen zijn er wel zes containers. Het hof volgt [eiser] niet daar waar hij stelt: 'De inventaris maakt wel duidelijk dat dit eigenlijk allemaal privé-goederen zijn van conluant, waar derden, zelfs geïntimeerde, geen zaken mee hebben.'

De aanwijzing van een sekwester als bewarende maatregel komt in het kader van de betwistingen en belangentegenstellingen tussen [verweerster] en [eiser] nuttig voor tot behoud van de bedoelde zaken en/of tot bescherming van de bedreigde (eigendoms)rechten/aanspraken van [verweerster]. Anders dan [eiser] wil voordoen is het sekwester in de geschetste omstandigheden niet disproportioneel of onevenredig.

Welke goederen aan wie/welke boedel toebehoren is betwist/nog niet uitgeklaard. Anders dan [eiser] het voorstelt, is wat bij wie is terechtgekomen na een (gedwongen) verkoop van de bedoelde onroerende

goederen niet zo zuiver. Ook omtrent de tussenkomst(en) van de neef A. S. en de heer D. W. (of zijn vennootschappen) biedt [eiser] geen voldoende klaarheid.

Zoals aangegeven, is bij de vacatie van 4 oktober 1984 [eiser] aangeduid als bewaarnemer voor alle geïnventariseerde goederen van de bedoelde boedels die zich bevonden in zijn verblijfplaats aldaar.

Anders dan [eiser] het voorstelt, moet een en ander ten gronde nog worden uitgeklaard.

3. *Inzonderheid gelet op de aangehaalde elementen inzake de huur van (de standplaats voor) de containers en het einde van het strafrechtelijk beslag was en is hic et nunc nog steeds hoogdringendheid aan de orde.*

4. *De in ondergeschikte orde door [eiser] beoogde beëindiging van het sekwester faalt”*
(bestreden arrest, blz. 16-20)

Grieven

Eerste onderdeel

Uit de artikelen 1207 tot en met 1224 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing voor en na de wijziging ervan bij de wet van 13 augustus 2011, en de centrale rol van de notaris als notaris-vereffenaar in een gerechtelijke vereffening-verdeling, volgt dat geschillen die verband houden met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling in de regel enkel in het raam van de gerechtelijke vereffening-verdeling kunnen worden aangebracht en enkel door de notaris-vereffenaar door de neerlegging van een proces-verbaal van bezwaren bij de vereffening rechter kunnen worden aanhangig gemaakt. Deelgenoten kunnen bijgevolg, in de regel, geen geschillen met betrekking tot de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling rechtstreeks bij de vereffeningrechter aanhangig maken. Hieruit volgt dat de deelgenoten die een onderzoeksmaatregel of een maatregel tot bewaring van recht wensen te bekomen, een verzoek daartoe tot de notaris-vereffenaar dienen te richten. Slechts wanneer de notaris-vereffenaar ontijdig, dan wel geen passend gevolg hieraan geeft, kunnen de deelgenoten zich rechtstreeks tot de vereffeningrechter wenden.

In zoverre aangenomen moet worden dat partijen zich eenzijdig tot de kortgedingrechter kunnen wenden om, in geval van hoogdringendheid en volstreekte noodzakelijkheid, bewarende maatregelen te vorderen, dan moet deze mogelijkheid strikt ingevuld worden. Dit impliceert enerzijds dat de begrippen hoogdringendheid en volstreekte noodzakelijkheid strikt ingevuld worden en anderzijds dat de bewarende maatregelen beperkt worden tot wat in de concrete omstandigheden van de zaak strikt noodzakelijk is, ook wat de duur van de maatregelen betreft.

Er is sprake van spoedeisendheid in de zin van artikel 584, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek wanneer met de gewone rechtspleging het geschil niet tijdig zou zijn op te lossen.

Er is slechts sprake van volstreekte noodzakelijkheid, in de zin van artikel 584, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek wanneer er uitzonderlijke omstandigheden zijn die vereisen dat het recht op tegenspraak niet in de onmiddellijke beginfase van de procedure wordt gerealiseerd.

Eiser voerde in conclusie aan dat de voorzitter geen bevoegdheid had om een sekwester aan te stellen gelet op de lopende vereffening-verdeling, dat er geen aanleiding bestond om een procedure via eenzijdig verzoekschrift te voeren en dat er evenmin sprake was van de vereiste hoogdringendheid aangezien partijen al meer dan 40 jaar procederen en verweerster reeds zeven jaar weet dat de opleggers zich op de genoemde locatie bevinden.

Eiser voerde dit middel dat er geen sprake was van volstreekte noodzakelijkheid, noch van hoogdringendheid aan in de volgende bewoordingen :

“TWEEDE MIDDEL: in ondergeschikte orde: er bestond geen aanleiding om een procedure via eenzijdig verzoekschrift te voeren en er was evenmin sprake van de vereiste hoogdringendheid

15. *Er is volstreekte noodzakelijkheid in de zin van artikel 584, 4e lid Ger. W. wanneer uitzonderlijke omstandigheden vereisen dat het recht op tegenspraak niet in de onmiddellijke beginfase van de procedure wordt gerealiseerd (Cass. 8 december 2014, C.12.0468.N).*

Deze procedure kan slechts in uitzonderlijke gevallen worden aangewend voor zover er hoogdringendheid en volstreekte noodzakelijkheid is in de zin van artikel 584 Gerechtelijk Wetboek. Dit zal inzonderheid het geval zijn wanneer het beweerd geschonden recht niet adequaat kan worden beschermd indien zelfs een verkorte termijn voor een kortgeding op

tegenspraak dienen te worden nageleefd, wanneer bij ontstentenis van een identificeerbare partij niet kan worden gedagvaard of wanneer de mogelijkheid tot het voeren van tegenspraak voor gevolg zou hebben dat de gevraagde maatregel niet meer op nuttige wijze kan worden beslist omdat de tegenpartij op het gevorderde zou kunnen anticiperen.

Het feit dat aan het strafrechtelijk beslag een einde kwam was een logisch gevolg van het gegeven dat het onderzoek tot een einde kwam.

In casu volstond een eenvoudig briefje van de raadslieden van [verweerster] om de procureur des konings te laten afzien van het vrijgeven van de goederen.

Aldus kon perfect in kortgeding worden gedagvaard en kon [eiser] de kans gegeven worden om zijn standpunt te laten gelden.

Na het verzet door [eiser] kon deze natuurlijk wel zijn argumentatie geven maar zijn rechten zijn daarbij niet identiek (zo kreeg hij bijvoorbeeld niet het laatste woord inzake het stellen van conclusies).

16. *Het wekt dus op zich al verwondering dat er na meer dan 40 jaar procederen, bij hoogdringendheid een sekwester op eenzijdig verzoekschrift moest aangesteld worden.*

De hoogdringendheid van de aanstelling van een sekwester was op zich ook zeer discussiabel.

De opleggers stonden daar reeds vele jaren (zie de ingangsdatum van het huurcontract: 15 mei 2015, dus meer dan 7 jaar geleden).

[Verweerster] weet ook reeds 7 jaar dat de opleggers zich op die locatie bevinden (ze hebben de verplaatsing van de (...) naar dat terrein gevolgd).

Net omdat [eiser] geen plaats heeft voor die goederen, heeft hij ze aldus opgeslagen. Hij kan er nergens mee naar toe.

Het is niet omdat de huurovereenkomst met de firma G. de mogelijkheid tot tekoopstelling voorziet dat deze daar ook de intentie toe heeft. Die firma wil enkel dat een andere plaats gevonden wordt voor die containers.

De initiatieven (eerst verzegeling op aandringen van [verweerster] en huidige procedure) verhinderen dit.

17. *[Verweerster] stelt nogal makkelijk dat [eiser] de inhoud van de 6 opleggers zou kunnen laten verdwijnen.*

Waar zou hij naar toe kunnen gaan behalve naar het (...), wanneer hem dat wordt toegestaan ?

[Verweerster] wist bijna van dag 1 waar de goederen werden opgestapeld. Ze had het bijzonder transport van die opleggers gevolgd.

[Eiser] heeft die containers, met de opgeslagen goederen gedurende de bijna 4 jaar tussen datum van het huren van de parkeerplaatsen en het strafrechtelijk beslag, ter plaatse (...) gelaten.

[Verweerster] weet dat [eiser] met zijn beperkt inkomen (leefloon) al huisvestingsproblemen heeft (wat op zich al zijn rechten van verdediging in de procedure vereffening verdeling ondergraaft).

[Verweerster] moet dus meer doen dan alleen maar een vage bewering uiten (zie de rechtsleer en rechtspraak inzake bewijsbeslag dat op dezelfde rechtsgrond gebeurt [verweerster] zal ook moeten motiveren waarom dat risico niet denkbeeldig is, vertrekkende van de gegeven situatie)."

(syntheseconclusie van eiser, blz. 9-11)

Uit de vaststellingen van de appelrechters blijkt dat :

- eiser op 15 mei 2015 een overeenkomst sloot met de NV Internationaal Transport G. tot terbeschikkingstelling van opslagruimte. Daarbij werd hem een parkeerplaats voor vier opleggers ter beschikking gesteld,
- eiser bij een verhoor op 3 december 2016 aan de verbalisanten onder meer verklaarde dat zijn goederen bij zijn verhuis uit het kasteel aan de (...) werden opgeslagen in een container en hij niet wenst te vermelden waar die container staat
- verweerster op 28 februari 2019 klacht met burgerlijke partijstelling neerlegde bij de onderzoeksrechter te Brugge waarbij aan eiser verduistering van goederen in de vereffening-verdeling werd verweten en dat in het kader van dit strafonderzoek zes containers van/gehuurd door eiser in beslag werden genomen. Verweerster geeft daarbij in haar syntheseconclusie te kennen dat zij in haar strafklacht van 28 februari 2019 reeds had opgemerkt dat eiser bij de transportfirma G. een aantal containers huurde en dat eiser vermoedelijk ook tal van goederen uit de vereffening-verdeling had weggestoken in die bewuste containers. Verweerster verduidelijkte dat zij aanvankelijk kennis had van het bestaan van vier containers en dat tijdens het gerechtelijk onderzoek na de strafklacht, waarvan zij kennis kreeg via de beschikking van de onderzoeksrechter van 13 februari 2020, duidelijk werd dat het ging om zes containers (syntheseconclusie van verweerster, blz. 4, nr. 4),

- voormelde zes containers in het kader van het strafonderzoek in beslag werden genomen,
- S. G. in het kader van het strafonderzoek liet weten onder meer dat de achterstallige huur voor de bedoelde parkeerplaatsen € 9600 bedroeg, dat hij er kennis van nam dat hij niet kan overgaan tot boedelverkoop gelet op de inbeslagname en de verzegeling in het raam van het strafonderzoek en dat het belangrijk is dat de zes containers verdwijnen;
- de pogingen van eiser om het beslag te doen lichten en de containers te ontregelen zonder succes bleven, onder meer omdat de inbeslaggenomen zaken lijken te behoren tot de geïnventariseerde goederen in het kader van de lopende procedure betreffende de vereffening en verdeling en de opheffing van het beslag de rechten van partijen of derden in het gedrang kan brengen,
- de raadkamer bij definitieve beschikking van 30 maart 2022 besliste tot de buitenvervolginstelling,
- de advocaat van eiser ter terechtzitting van 16 maart 2023 zelf verklaart niet te betwisten dat er mogelijk goederen inzake de te vereffenen boedels in de containers zitten.

Uit deze vaststellingen van de appelrechters blijkt dat er tussen partijen een geschil was gerezen dat verband houdt met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling. De appelrechter stelt immers vast dat de beide partijen aanspraak maken op de goederen die mogelijks deel uitmaken van de te vereffenen boedels.

De appelrechters beslissen vervolgens dat

- de eerste rechter terecht hoogdringendheid heeft aanvaard gelet op het feit dat de inhoud van de zes containers onbekend was en bleef en door de raadkamer een beschikking tot buitenvervolginstelling en ontslag van verder onderzoek werd gewezen, waardoor aan het strafrechtelijk beslag een einde zou komen,
- gelet op de aangehaalde elementen inzake de huur van de standplaats voor de containers en het einde van het strafrechtelijk beslag *hic et nunc* nog steeds hoogdringendheid aan de orde was en is,
- de mogelijkheid tot het voeren van tegenspraak hier tot gevolg zou hebben gehad dat de gevraagde maatregel niet meer op nuttige wijze kon worden beslist omdat eiser op het gevorderde zou hebben kunnen anticiperen. Eiser stelt het al te eenvoudig voor als zou een eenvoudig briefje van de advocaten van verweerster aan de procureur des Konings

hebben volstaan om deze te laten afzien van het vrijgeven van de goederen na het beëindigde strafonderzoek.

Door op grond van bovenvermelde overwegingen te beslissen dat de voorzitter bevoegd was om, hoewel de procedure vereffening-verdeling lopende was, buiten het kader van deze procedure een sekwester aan te stellen met het oog op het behoud van de goederen die mogelijks behoren tot de boedel, schenden de appelrechters de artikelen 1207 tot en met 1224 van het Gerechtelijk Wetboek, in de versie zoals van kracht zowel voor als na de wijziging ervan door de wet van 13 augustus 2011, op grond waarvan geschillen die verband houden met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling enkel in het raam van de gerechtelijke vereffening-verdeling kunnen worden aangebracht en enkel door de notaris-vereffenaar door de neerlegging van een proces-verbaal van bezwaren bij de vereffening rechter kunnen worden aanhangig gemaakt.

Zelfs indien aangenomen zou moeten worden dat partijen van voormelde regel dat alle geschillen die verband houden met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling enkel in het raam van de gerechtelijke vereffening-verdeling kunnen worden aangebracht, kunnen afwijken ingeval van hoogdringendheid of volstreekte noodzakelijkheid, verantwoordt de appelrechters hun beslissing niet naar recht :

- Door op grond van bovenvermelde overwegingen te beslissen dat de aanwijzing van een sekwester hoogdringend was en dat de procedure bij eenzijdig verzoekschrift volstreekte noodzakelijk was, zonder te antwoorden op het door eiser aangevoerde middel dat er van hoogdringendheid geen sprake kon zijn aangezien verweester reeds jaren op de hoogte was van het bestaan van de containers en zij in het kader van de vereffening en verdeling passende maatregelen had kunnen nemen, daarbij anticiperend op het verwachte einde van het strafrechtelijk beslag, schenden de appelrechters de motiveringsverplichting zoals vervat in artikel 149 van de Grondwet.
- Door te beslissen dat de aanwijzing van een sekwester hoogdringend was en dat de procedure bij eenzijdig verzoekschrift hiertoe volstreekte noodzakelijk was, zodat er afgeweken kon worden van de regel dat bewarende maatregelen enkel in het kader van de vereffening-verdeling zelf kunnen worden gevorderd, op grond van de vaststellingen dat de inhoud van de containers onbekend bleef, er door de raadkamer een beschikking tot buitenvervolginstelling en ontslag van verder onderzoek werd gewezen waardoor aan het strafrechtelijk beslag een

einde zou komen, de transportfirma G. had laten weten dat de zes containers moesten verdwijnen en de mogelijkheid tot het voeren van tegenspraak hier tot gevolg zou hebben gehad dat de gevraagde maatregel niet meer op nuttige wijze kon worden beslist omdat eiser het gevorderde zou hebben kunnen anticiperen, terwijl uit de vaststellingen van de appelrechters blijkt en overigens niet betwist was dat verweester reeds jaren op de hoogte was van het bestaan van de containers en de plaats waar deze zich bevonden, en in het kader van de vereffening-verdeling reeds jaren aanspraak maakte op de inhoud ervan, zodat uit de vaststellingen van de appelrechters blijkt dat 1) het wel degelijk mogelijk was om in het kader van de vereffening-verdeling, desnoods anticipatief, aan de notaris te vragen om de nodige maatregelen, zoals de aanstelling van een (notaris-)beheerder met toepassing van de artikelen 1210 (oud) en 1212 van het Gerechtelijk Wetboek, te nemen ten aanzien van de containers eens een einde zou komen aan het strafrechtelijk onderzoek en het strafrechtelijk beslag en 2) partijen een dergelijk verzoek niet tot de notaris hebben gericht, schenden de appelrechters verder de artikelen 1207 tot en met 1224 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing zowel voor als na de wijziging ervan bij wet van 13 augustus 2011, op grond waarvan alle geschillen die verband houden met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling enkel in het raam van de gerechtelijke vereffening-verdeling kunnen worden aangebracht, tenzij de notaris-vereffenaar ontijdig, dan wel geen passend gevolg geeft aan het verzoek van de partijen, en tenzij in geval van hoogdringendheid en absolute noodzakelijkheid, evenals de artikelen 584, eerste en derde lid en 585 van het Gerechtelijk Wetboek.

- Door tenslotte de aanstelling van de gerechtelijk sekwester niet te beperken tot de duur die strikt noodzakelijk is om partijen toe te laten om in het kader van de vereffening-verdeling de nodige maatregelen te bekomen met betrekking tot het behoud van de goederen in de containers, en integendeel de gerechtelijk sekwester aan te stellen voor onbepaalde duur, met de verplichting om zesmaandelijks verslag te geven omtrent de werkzaamheden van dit mandaat, schenden de appelrechters de artikelen 584, 585 en 1207 tot en met 1224 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing zowel voor als na de wijziging ervan bij wet van 13 augustus 2011, op grond waarvan, voor zover in geval van hoogdringendheid bewarende maatregelen kunnen getroffen worden buiten de vereffening-verdeling, deze maatregelen strikt beperkt moeten blijven, ook wat de duur ervan betreft, tot wat absoluut noodzakelijk is om partijen toe te laten om in het kader van de

vereffening-verdeling de nodige maatregelen te nemen met betrekking tot het behoud van de goederen.

Tweede onderdeel

Overeenkomstig artikel 1961 van het oud Burgerlijk Wetboek kan de rechter het sekwester bevelen van een onroerend goed of van een roerend goed waarvan de eigendom of het bezit tussen twee of meer personen in geschil is. Deze bevoegdheid komt op grond van artikel 585, eerste lid, 1^o van het Gerechtelijk Wetboek toe aan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg.

De aanstelling van een gerechtelijk sekwester heeft een subsidiair karakter en is slechts mogelijk wanneer er geen andere door de wet voorziene mogelijkheid bestaat om hetzelfde resultaat te bereiken.

Overeenkomstig artikel 1210 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van kracht voor de wijziging ervan bij wet van 13 augustus 2011, kan de rechtbank die uitspraak moet doen over een vordering tot verdeling, op vordering van een der partijen een notaris aanwijzen met opdracht alle daden van louter beheer te verrichten.

Overeenkomstig artikel 1212 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van kracht na de wijziging ervan bij wet van 13 augustus 2011, kan de rechtbank, in elke stand van het geding en op vordering van een van de partijen of van de notaris-vereffenaar, door middel van een gewoon schriftelijk verzoek ingediend bij of gericht aan de rechtbank die de notaris-vereffenaar heeft aangewezen, een beheerder aanwijzen, met opdracht alle daden van beheer te verrichten.

Uit deze bepalingen volgt dat, voor vereffeningen die vallen onder het toepassingsgebied van de oude wet, de rechter steeds een notaris kan aanwijzen met opdracht alle daden van louter beheer te verrichten en dat, voor vereffeningen die vallen onder het toepassingsgebied van de nieuwe wet, de rechter in elke stand van het geding een beheerder kan aanwijzen met opdracht alle daden van beheer te verrichten.

Uit de vaststellingen van de appelrechters blijkt dat eiser zes containers huurde en dat verweerster aanvoerde dat er zich in deze containers objecten bevinden waarop ook zij aanspraken kan laten gelden in het kader van de bevolen vereffeningen en verdelingen.

De appelrechters beslissen dat de aanwijzing van een sekwester als bewarende maatregel in het kader van de betwistingen en belangentegenstellingen tussen partijen nuttig voorkomt tot behoud van de bedoelde zaken en tot bescherming van de bedreigde rechten van verweerster.

Door aldus in het kader van de vereffeningen-verdelingen een gerechtelijk sekwester aan te stellen terwijl partijen de mogelijkheid hadden om een notaris-beheerder (oude wet) dan wel een beheerder (nieuwe wet) te laten aanstellen, schenden de appelrechters de artikelen 1961 van het oud Burgerlijk Wetboek, 585, eerste lid, 1° van het Gerechtelijk Wetboek, 1210 van het Gerechtelijk Wetboek, in de versie zoals van kracht voor de wijziging ervan bij wet van 13 augustus 2011 en 1212 van het Gerechtelijk Wetboek, in de versie zoals van kracht na de wijziging ervan bij wet van 13 augustus 2011.

*

*

*

NIET VERBETERDE KOPIE

TWEEDE MIDDEL TOT CASSATIE

Geschonden wetsbepalingen

- artikel 6, §1 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij wet van 13 mei 1955,
- artikel 149 van de Grondwet,
- artikelen 508/1, 508/9, 508/13-508/18, 1017, eerste lid, 1018, 6° en 1022 van het Gerechtelijk Wetboek
- artikelen 5.64, 8.17 en 8.18 van het Burgerlijk Wetboek,
- het algemeen rechtsbeginsel dat grenzen stelt aan de feitelijke beoordelingsvrijheid van de rechter.

Aangevochten beslissing

De appelrechter bevestigt de beslissing van de eerste rechter waarbij eiser veroordeeld werd tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding van € 1680 en veroordeelt eiser tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep van € 1800, op grond van de volgende overwegingen :

“1. *Het hof beaamt de beoordeling en beslissing van de eerste rechter over de gedingkosten in eerste aanleg.*

2. *[Eiser] dient als de hoofdzakelijk in het ongelijk gestelde partij te worden verwezen in de gedingkosten in hoger beroep (art. 1017, eerste en vierde lid Ger.W.).*

3. *Deze kosten omvatten onder meer de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1022 Ger.W. (art. 1018, sub 6° Ger.W.). De rechtsplegingsvergoeding is een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de (hoofdzakelijk) in het gelijk gestelde partijen (art. 1022, eerste lid Ger.W.).*

De (hoofdzakelijk) in het gelijk gestelde partij (met een advocaat) is in dit geval [verweerster] zodat alleen voor deze partij een rechtsplegingsvergoeding kan worden bepaald.

De bedoelde vordering is in wezen niet in geld waardeerbaar. In dat geval is het toepasselijke (geïndexeerde) basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding gelijk aan 1.800,00 euro in hoger beroep (art. 3

KB 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in art. 1022 Ger.W.).

Het hof richt zich naar dit basisbedrag zonder redenen te zien in de zin van artikel 1022, derde lid Ger.W. om ervan af te wijken. De door [eiser] bijgebrachte stukken volstaan niet om in onderhavige procedure de door hem verschuldigde rechtsplegingsvergoeding te herleiden (tot het minimum). De voorliggende stukken slaan op andere procedures en/of zijn niet voldoende recent.”

(bestreden arrest, blz. 21-22)

De eerste rechter had eiser veroordeeld tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding van € 1680 op grond van de volgende motieven :

“2. De eiser vraagt geen vermindering van het bedrag van de door verweester gevorderde rechtsplegingsvergoeding, terwijl uit niets blijkt dat eiser tweedelijns juridische bijstand geniet.

De afwijkende regeling van artikel 1022, vierde lid Ger.W. is enkel van toepassing indien de in het ongelijk gestelde partij geniet van tweedelijns juridische bijstand en niet wanneer deze partij enkel rechtsbijstand geniet (zie Cass. 10 november 2011, P & B2012/4, 116).

Aan verweester wordt dan ook het gevorderde basisbedrag aan rechtsplegingsvergoeding toegekend)”

(vonnis van 26 augustus 2022, blz. 7)

Grieven

Eerste onderdeel

Eiser stelde impliciet maar zeker hoger beroep in tegen de beslissing van de eerste rechter in zoverre hij hierin veroordeeld werd tot betaling van de basisrechtsplegingsvergoeding voor niet in geld waardeerbare vorderingen en voerde in conclusie aan dat hij zowel in de procedure in eerste aanleg als in de procedure in hoger beroep van juridische tweedelijnsbijstand genoot zodat de rechtsplegingsvergoedingen op het minimum moeten worden bepaald. Eiser voerde dit middel aan in de volgende bewoordingen :

“Uiterst ondergeschikt heeft [eiser] wel degelijk het bewijs bijgebracht dat hij tweedelijns rechtsbijstand genoot (zie de betekende dagvaarding) zodat

de rechtsplegingsvergoedingen op het minimum bedrag hadden moeten bepaald worden in zijnen hoofde.

[Verweerster] schreef op blz 33 van haar besluiten: "ook op dit vlak is het typerend hoe [eiser] de rechtbank en uw hof tracht te misleiden".

[Eiser] zou enkel kosteloze rechtspleging genieten en geen pro deo.

In graad van beroep worden in dat verband de stukken C7 tot C9 bijgebracht. De misleiding van voorzitter en hof is dus elders te zoeken.

Op sommaties die geen betrekking hebben op huidig geschil, moet niet gereageerd worden.

Het feit dat de raadsman van [eiser] als pro deo advocaat werkt, verhindert niet dat de gevraagde rechtsplegingsvergoeding wordt toegekend."

(syntheseconclusie van eiser, blz. 36)

De appelrechters bevestigen de beslissing van de eerste rechter waarbij eiser veroordeeld werd tot het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding en veroordelen eiser ook in hoger beroep tot het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding, op grond van de overweging dat er geen redenen zijn om van het basisbedrag af te wijken en de bijgebrachte stukken niet volstaan om de rechtsplegingsvergoeding te herleiden tot het minimum. De appelrechters laten aldus na te antwoorden op het door eiser aangevoerde middel dat hij zowel in eerste aanleg als in hoger beroep van juridische tweedelijnsbijstand genoot en toe ook de nodige bewijsstukken had bijgebracht, in het bijzonder de in eerste aanleg betekende dagvaarding en in hoger beroep de stukken C7-C9 (schending van artikel 149 van de Grondwet).

Door verder na te laten te onderzoeken of eiser daadwerkelijk juridische tweedelijnsbijstand geniet, zodat de rechtsplegingsvergoeding wel wat betreft de procedure in eerste aanleg als wat betreft de procedure in hoger beroep op het minimum moet worden bepaald overeenkomstig artikel 1022, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek, schenden de appelrechters nog artikel 1022, eerste, tweede en vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Tweede onderdeel

Overeenkomstig artikel 1017, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek verwijst ieder eindvonnis de in het ongelijk gestelde partij in de kosten. Deze kosten

omvatten onder meer de rechtsplegingsvergoeding (art. 1018, eerste lid, 6° van het Gerechtelijk Wetboek).

Overeenkomstig artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek is de rechtsplegingsvergoeding een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij. Na het advies te hebben ingewonnen van de Orde van Vlaamse Balies en van de Ordre des barreaux francophones et germanophone, stelt de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de basis- minimum-en maximumbedragen vast van de rechtsplegingsvergoeding, onder meer in functie van de aard van de zaak en van de belangrijkheid van het geschil. Overeenkomstig het vierde lid van deze bepaling wordt, indien de in het ongelijk gestelde partij van de tweedelijs juridische bijstand geniet, de rechtsplegingsvergoeding vastgelegd op het door de Koning vastgestelde minimum, tenzij ingeval van een kennelijk onredelijke situatie.

Overeenkomstig artikel 508/1, 2° van het Gerechtelijk Wetboek wordt onder juridische tweedelijsbijstand verstaan de juridische bijstand die wordt verleend aan een natuurlijke persoon in de vorm van een omstandig juridisch advies, bijstand al dan niet in het kader van een procedure of bijstand bij een geding met inbegrip van de vertegenwoordiging in de zin van artikel 728.

De juridische tweedelijsbijstand wordt toegekend overeenkomstig de artikelen 508/9 en 508/13-508/18 van het Gerechtelijk Wetboek.

Uit deze bepalingen volgt dat de toegekende juridische tweedelijsbijstand de bijstand bij een geding omvat. De aldus toegekende juridische tweedelijsbijstand duurt tot op de dag van de uitspraak van het vonnis of arrest dat een definitief einde maakt aan het geding, behoudens wanneer er redenen zijn om een einde te stellen aan de juridische tweedelijsbijstand zoals bepaald in artikel 508/18 van het Gerechtelijk Wetboek.

Eiser voerde in conclusie aan dat hij het bewijs bijbracht dat hij juridische tweedelijsbijstand genoot en hij verwees in dit verband naar de stukken C7 tot C9.

Stuk C7 betrof een e-mailbericht dat uitging van de voorzitter BJB Balie West-Vlaanderen gericht aan de raadsman van eiser met datum 20 april 2022 en als voorwerp ‘verzet tegen aanstelling sekwester’, waarin aan de raadsman van eiser werd gemeld dat zijn aanstelling kosteloos is voor de genaamde Y. V. D. A..

Stuk C8 betrof een bericht dat verzonden werd door de Orde van advocaten van de Balie West-Vlaanderen van 2 november 2022, in antwoord op een vraag van de raadsman van eiser van 28 oktober 2022. In zijn bericht van 28 oktober 2022

stelde de raadsman van eiser de vraag of er een nieuwe aanvraag gedaan moest worden op het ogenblik dat er hoger beroep werd ingesteld. De Orde van Advocaten antwoordde als volgt : “Het beroep kan inderdaad in het dossier eerste aanleg mits er aangetoond wordt dat cliënt op heden nog in aanmerking komt, dus recent attest samenstelling gezin en inkomsten voegen graag zodat wij dit kunnen nagaan. Dit zou sowieso gevraagd worden bij het afsluiten van uw dossier”. Hoewel dit bericht verstuurd werd op 2 november 2022, werd als voorwerp van de procedure vermeld ‘verweer op dagvaarding 28.09.2020’.

Stuk C9 was een bevestiging van het OCMW De Haan dat het Bijzonder Comité Sociale Dienst in de zitting van 22 augustus 2022 beslist heeft dat aan de eiser een leefloon werd toegekend.

De appelrechter beslist zich naar het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding te richten zonder redenen te zien in de zin van artikel 1022, derde lid van het Gerechtelijk Wetboek om ervan af te wijken. De appelrechters overwegen nog dat de door eiser bijgebrachte stukken niet volstaan om in onderhavige procedure de door hem verschuldigde rechtsplegingsvergoeding te herleiden tot het minimum. De voorliggende stukken slaan op andere procedures en/of zij niet voldoende recent, aldus nog de appelrechters.

In zoverre de appelrechters met bovenvermelde overwegingen beslissen dat uit de door eiseres in zijn syntheseconclusie genoemde stukken C7 tot C9 niet kan worden afgeleid dat eiser juridische tweedelijnsbijstand geniet, en in het bijzonder oordelen dat deze stukken ofwel slaan op andere procedures, ofwel niet voldoende recent zijn, geven de appelrechters van deze stukken een inhoud die met de bewoordingen ervan onverenigbaar is en miskennen de appelrechters de bewijskracht van deze stukken (schending van de artikelen 5.64, 8.17, 8.18 van het Burgerlijk Wetboek en van het algemeen rechtsbeginsel dat de grenzen stelt aan de feitelijke beoordelingsvrijheid van de rechter). Stuk C7 betrof immers de uitdrukkelijke aanstelling van de raadsman van eiser door het BJB in de procedure ‘verzet tegen aanstelling sekwester’ en dateert van 20 april 2022, dit is minder dan een maand voor het inleiden van de huidige procedure van derdenverzet tegen de aanstelling van de sekwester. De stukken C8 en C9 waren van nog recentere datum met name respectievelijk van 2 november 2022 en van 25 augustus 2022. In stuk C8 werd overigens in algemene termen bevestigd dat de aanstelling door het BJB niet enkel geldt voor de procedure in eerste aanleg, maar ook voor de procedure in hoger beroep.

In zoverre de appelrechters beslissen dat de toekenning van juridische tweedelijnsbijstand enkel geldt voor de procedure in eerste aanleg en niet geldt voor

het in dezelfde zaak ingestelde hoger beroep, schenden de appelrechters de artikelen 508/1, 2°, 508/9 en 508/13-508/18 van het Gerechtelijk Wetboek.

Door op grond daarvan eiser te veroordelen tot het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding schenden de appelrechters nog de artikelen 1017, 1018, eerste lid, 6° en 1022, eerste, tweede en vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Minstens hadden de appelrechters, gelet op het feit dat de toekenning van juridische tweedelijnsbijstand door eiser minstens aannemelijk werd gemaakt, op grond van de in het middel genoemde bepalingen evenals artikel 6 van het EVRM, dat het recht op toegang tot de rechter omvat, de verplichting om de debatten te heropenen om eiser toe te laten een formele bevestiging vanwege het BJB dat eiser over juridische tweedelijnsbijstand beschikt, over te leggen. Door na te laten op dit punt de debatten te heropenen, schenden de appelrechters alle in het middel genoemde bepalingen.

TOELICHTING BIJ HET EERSTE MIDDEL

Het is vaste rechtspraak van uw Hof dat uit de artikelen 1207 tot en met 1224 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals van toepassing voor de wijziging ervan bij de wet van 13 augustus 2011, en de centrale rol van de notaris als notaris-vereffenaar in een gerechtelijke vereffening-verdeling, volgt dat geschillen die verband houden met de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling in de regel enkel in het raam van de gerechtelijke vereffening-verdeling kunnen worden aangebracht en enkel door de notaris-vereffenaar door de neerlegging van een proces-verbaal van bezwaren bij de vereffening rechter kunnen worden aanhangig gemaakt. Deelgenoten kunnen bijgevolg, in de regel, geen geschillen met betrekking tot de notariële werkzaamheden tot vereffening-verdeling rechtstreeks bij de vereffeningrechter aanhangig maken. Hieruit volgt dat de deelgenoten die een onderzoeksmaatregel wensen te bekomen, een verzoek daartoe tot de notaris-vereffenaar dienen te richten. Slechts wanneer de notaris-vereffenaar ontijdig, dan wel geen passend gevolg hieraan geeft, kunnen de deelgenoten zich rechtstreeks tot de vereffeningrechter wenden (Cass. 10 maart 2022, C.20.0173.N).

Deze rechtspraak dient niet enkel te gelden voor het geval de partijen een onderzoeksmaatregel wensen te bekomen, maar ook voor het geval de partijen een maatregel tot bewaring van recht, zoals de aanstelling van een sekwester, wensen te bekomen.

Ook in de rechtsleer wordt in die zin aangenomen dat de aanstelling van een sekwester veronderstelt dat er nog geen procedure tot gerechtelijke vereffening-verdeling in de zin van de artikelen 1207 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek aanhangig is gemaakt (S. Mosselmans, “Het beheer van de onverdeelde boedel”, in J. Verstraete (ed.), *Erfrecht. Deel II. De verdeling van nalatenschap*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 896, nr. 1291).

Eens de gerechtelijke vereffening-verdeling is bevolen, kan een partij via een snelle en doeltreffende procedure middels een gewoon schriftelijk verzoek aan de rechtbank inzake de gerechtelijke vereffening-verdeling de aanstelling van een (notaris-)beheerder vragen overeenkomstig artikel 1212 (oud artikel 1210) van het Gerechtelijk Wetboek (S. Mosselmans, “Het beheer van de onverdeelde boedel”, in J. Verstraete (ed.), *Erfrecht. Deel II. De verdeling van nalatenschap*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2021, 913-915, nrs. 1332-1336).

*

* *

Op deze gronden en overwegingen besluit ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie voor eiser dat het U, Hooggeachte Dames en Heren, moge behagen het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en de partijen te verwijzen naar een ander hof van beroep en uitspraak te doen over de kosten als naar recht.

Antwerpen, 16 augustus
2023

B [REDACTED] V [REDACTED]

Bijlagen

1. Eensluidend verklaard afschrift van het stuk C7 dat de eiser aan de beoordeling van de appelrechters heeft voorgelegd,
2. Eensluidend verklaard afschrift van het stuk C8 dat de eiser aan de beoordeling van de appelrechters heeft voorgelegd,
3. Eensluidend verklaard afschrift van het stuk C9 dat de eiser aan de beoordeling van de appelrechters heeft voorgelegd,
4. Het exploit van betekening van deze voorziening aan de verwerende partijen.

Elektronische versie niet beschikbaar.

NIET VERBETERDE KOPIE